

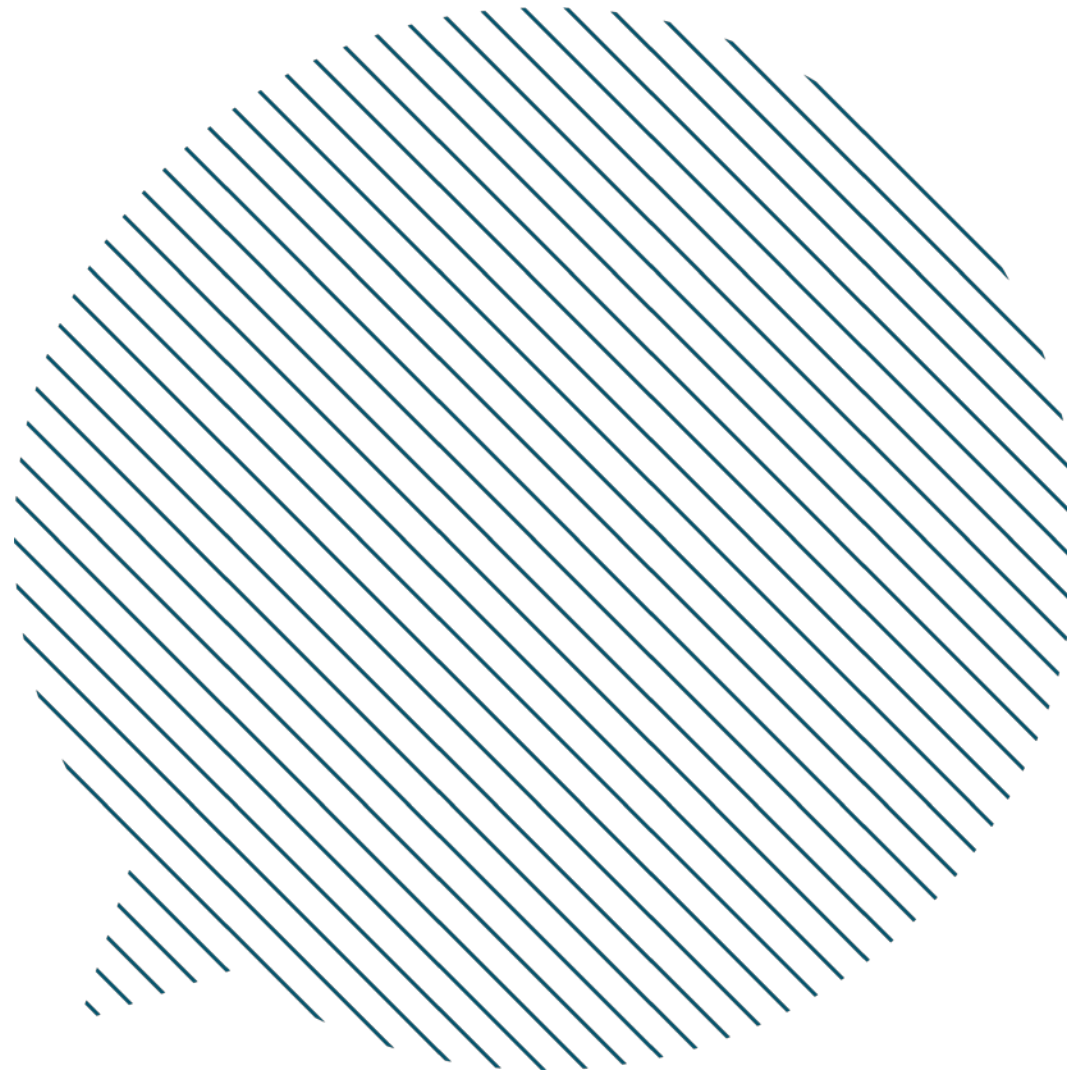
Masterutdanning i avansert klinisk allmennsjukepleie –

HelseDirektoratets arbeid

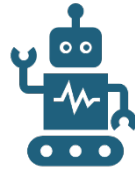

Høringskonferanse 21. mai 2019

Marit Kirkevold, UiO/HelseDirektoratet og
Sigrun Heskestad, HelseDirektoratet

Utnytte mulighetene i digitalisering og velferdsteknologi

Demografisk utvikling og økt forsørgerbyrde. Ung brukergruppe behøver stor andel av ressursene

Utfordringsbildet i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Behov for utdanninger tilpasset behovet i kommunene og mer praksis i kommunene

Utfordringer knyttet til ledelse og strategisk kompetanseplanlegging

Rekrutteringsutfordringer i dag
Møte framtidige personellbehov (HELSEMOD 2019)

Deltidsarbeid
Sykefravær

Høy andel «ufaglærte»
Behov for høy kompetanse
Behov for desentrale utdanningstilbud

Oppdragsbrev av 4. april 2018 frå Helse- og omsorgsdepartementet

- *«Innholdet i videreutdanningen skal innrettes mot de samlede behov i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, dvs. både mot akutt og kronisk sykdom, både somatikk, psykisk helse og rus, og både forebygging, behandling og oppfølging av alle, fra dem med lette/enkeltstående sykdommer til eldre og skrøpelige/andre med store og sammensatte behov.*
- *Barn og unge inngår, men det bør være en avgrensning mot innholdet i helsesøster- og jordmor-utdanningene.»*
- *«Departementet tar sikte på å innføre offentlig spesialistgodkjenning for kandidater som gjennomfører overnevnte utdanning»*

Aktuelle arbeidsstader for sjukepleiarar med AKS

- Heimebaserte helse- og omsorgstenester
- Sjukeheim og andre kommunale institusjonar
- Kommunal akutt døgneining
- Ulike tenester i helsehus
- Legevakttenester
- Einingar for psykisk helsearbeid og rustenester
- Overgrepsmottak
- Såreining og kommunale sjukepleieklinikkar
- Primærhelseteam
- Oppfølgingsteam
- Andre teamorganiserte tenester
- Helsestasjons- og skulehelsetenesta
- Bustader til barn og unge med omfattande hjelpebehov

Organisering av arbeidet i Helsedirektoratet (1)

- Oppdrag frå HOD om å utvikle eit framlegg til «nasjonal studieplan» - hausten 2018
- Professor Marit Kirkevold engasjert som ekspert i Helsedirektoratet.
- Oppretta ekstern ressursgruppe med medlemmer frå UHR/universitet/ høgskular, KS/kommunar og NSF
- Arbeidsgruppe:
  - Marit Kirkevold, UiO/Helsedirektoratet
  - Ådel Bergeland, LDH
  - Linn Hege Førstund, USN
  - Marit Kvangarsnes, NTNU Ålesund
  - Sigrun Heskestad, Helsedirektoratet

Organisering av arbeidet i Helsedirektoratet (2)

- Nytt oppdrag februar 2019 om å omarbeide nasjonal studieplan til:
  - Nasjonal fagleg retningsline for forskrift om masterutdanning i avansert klinisk allmennsjukepleie
  - Rapport IS-2822 *Masterutdanning i AKS. Bakgrunnsdokument for Helsedirektoratets arbeid med masterutdanninga*
  - <https://www.helsedirektoratet.no/om-oss/forsoksordninger-og-prosjekter/kompetanseloft-2020#avansert-klinisk-allmennsjukepleie>

Hva er vektlagt?

- Internasjonale føringer og definisjon av avansert sykepleiepraksis:
- A Nurse Practitioner/Advanced Practice Nurse is a registered nurse who has acquired the expert knowledge base, complex decision-making skills and clinical competencies for expanded practice, the characteristics of which are shaped by the context and/or country in which s/he is credentialed to practice. A master's degree is recommended for entry level (<https://international.aanp.org/Practice/APNRoles>)

Hva er vektlagt? (2)

- Internasjonale føringer og definisjon av avansert sykepleiepraksis:
- Opptakskrav: Klinisk erfaring
- Læringsformer: Veiledede kliniske studier
- Eksamen: Klinisk eksamen, nasjonal eksamen/vurdering som grunnlag for spesialistgodkjenning

Hva er vektlagt? (3)

- Avanserte kliniske allmennsykepleiere (AKSer) skal kunne ivareta utvidede roller/funksjoner primært i de kommunale helse- og omsorgstjenestene (møte nasjonale og lokale behov)
- AKSer skal ha en integrert dobbelkompetanse (avansert klinisk og faglig lederkompetanse, kombinert med akademisk kompetanse) rettet spesielt mot kliniske stillinger i kommunal sektor

Hva er vektlagt? (4)

- Inngående kunnskap om patofysiologi, sykdomslære og farmakologi
- Avansert kunnskap og ferdigheter i helsekartlegging og vurdering av helsetilstand
- Avansert kunnskap og ferdigheter i å utforme og gjennomføre faglig og etiske forsvarlig sykepleie på avansert nivå

Hva er vektlagt? (5)

- Effektivt tverrfaglig teamarbeid og kommunikasjon
- God og relevant pasient-, bruker- og pårørende involvering
- Avansert kunnskap og ferdigheter i faglig ledelse og veiledning av kolleger, pasienter og pårørende

Hva er vektlagt? (6)

- Inngående kunnskap om vitenskapelige metoder, kunnskapsbasert praksis, pasientsikkerhet
- Avansert kunnskap om rollen som AKS rollen internasjonalt og kunne bruke denne i utforming av egen rolle (inkl. klar forståelse for rammene/ grensene for egen kompetanse)

Hva er vektlagt? (7)

- En god balanse mellom de ulike kompetanse-områdene:

Kompetanseområder

Klinisk vurderings-, handlings- og beslutningskompetanse

Tjenestekoordinerings- og faglig ledelse

Kunnskapsbasert fagutvikling, tjenesteforbedring og helsetjenesteinnovasjon

Forutsetninger for å lykkes

(jf. bakgrunnsdokumentet)

- Viktige kunnskapskilder for å oppnå kompetanseområdene:

Kunnskapsgrunnlag

Utvidet medisinsk, naturvitenskapelig og samfunnsvitenskapelig kunnskapsgrunnlag

Vitenskapelig tenkning og metoder, inkl. anvendelse av disse (dokumentert bl.a. gjennom masteroppgave)

Avansert klinisk allmennsykepleie (teoretisk kunnskap, ansvarlig rolleutøvelse og kliniske ferdigheter)

Forutsetninger for å lykkes

(jf. bakgrunnsdokumentet)

- Nødvendige rammer for at studentene skal kunne tilegne seg AKS-kompetansen:
  - Tilstrekkelig akademisk og klinisk tverrfaglig fagmiljø
  - Relevant forskning og fagutvikling
  - Forpliktende samarbeidsavtaler med relevante kliniske praksissteder
  - Kompetente veiledere

Sentrale spørsmål/problemstillinger

- Er formålet med utdanningen klar nok?
- Bredde vs. fordypning i utdanningen: Hvem er de viktigste målgruppene for allmennsykepleiere?
- Dekkes de nødvendige kompetanseområdene?
- Nasjonal eksamen for å sikre sluttkompetanse på kandidatene?
- Omfang og type praksis for å sikre tilstrekkelig kompetanse og rolleforståelse